

**OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA TROŠARINE ZA
DIPLOMATSKA I KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA,
INSTITUCIJE I TIJELA EUROPSKE UNIJE,
MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE TE
ORUŽANE SNAGE DRUGIH DRŽAVA ČLANICA ORGANIZACIJE
SJEVERNOATLANTSKOG UGOVORA (NATO)
- informativni dokument -**

1. OPĆENITO

Oslobođenje od plaćanja trošarine na trošarinske proizvode koji se isporučuju diplomatskim i konzularnim predstavništvima, posebnim misijama, međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima Europske unije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi članici Europske unije, kao i oružanim snagama drugih država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) propisano je člankom 29. Zakona o trošarinama (NN, br. 22/2013, 32/2013 i 81/2013).

Uvjeti, način i postupak ostvarivanja oslobođenja od plaćanja trošarine i poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) za isporuke trošarinskih proizvoda navedenim primateljima detaljno su uređeni Pravilnikom o postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost i trošarina za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije (NN, br. 160/2013; u daljnjem tekstu: Pravilnik).

2. OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA TROŠARINE ZA DIPLOMATSKA I KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA, POSEBNE MISIJE TE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE SA SJEDIŠTEM ILI PREDSTAVNIŠTVOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Općenito

Oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a za isporuke trošarinskih proizvoda pod uvjetima koji su propisani Pravilnikom, mogu ostvarivati:

1. za službene potrebe:

- diplomatska i konzularna predstavništva i posebne misije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osim konzulata kojima rukovode počasni konzularni službenici, **uz uvjet uzajamnosti,**
- međunarodne organizacije, odnosno predstavništva međunarodnih organizacija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako je to oslobođenje propisano međunarodnim sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,

2. za osobne potrebe (uz uvjet uzajamnosti),

- diplomatsko osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava (osim počasnih konzularnih službenika) i posebnih misija te članovi njihovih obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu, ako nisu državljani Republike Hrvatske ili nemaju u Republici Hrvatskoj stalno prebivalište,

- administrativno i tehničko osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava, osim osoblja konzulata kojima rukovode počasni konzularni dužnosnici, kao i administrativno i tehničko osoblje,
- osoblje posebnih misija, te članovi njihovih obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu, ako nisu državljani Republike Hrvatske ili nemaju u Republici Hrvatskoj stalno prebivalište,

3. za osobne potrebe:

- diplomatsko osoblje međunarodnih organizacija, odnosno predstavništava međunarodnih organizacija i članovi njihovih obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu, ako nisu državljani Republike Hrvatske ili nemaju u Republici Hrvatskoj stalno prebivalište, a to je oslobođenje propisano međunarodnim sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
- administrativno i tehničko osoblje kao i stručnjaci međunarodnih organizacija, odnosno predstavništava međunarodnih organizacija i članovi njihovih obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu, ako nisu državljani Republike Hrvatske ili nemaju u Republici Hrvatskoj stalno prebivalište, a to je oslobođenje propisano međunarodnim sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Članovima obitelji smatraju se osobe koje u Republici Hrvatskoj ostvaruju povlastice temeljem odgovarajuće posebne osobne iskaznice koju izdaje državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove.

Oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a za isporuke trošarinskih proizvoda u Republici Hrvatskoj

Oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a za isporuke trošarinskih proizvoda u Republici Hrvatskoj navedene osobe ostvaruju podnošenjem zahtjeva za povrat PDV-a i trošarine Ministarstvu za vanjske i europske poslove, Diplomatskom protokolu na Obrascu P-DIP koji je sastavni dio Pravilnika i otisnut je na hrvatskom i engleskom jeziku.

Obrazac P-DIP podnosi se u dva primjerka od kojih se jedan primjerak zaprimljenog obrasca nakon zaprimanja vraća podnosiocu zahtjeva.

Obrazac P-DIP nalazi se također i u Prilogu 1 ovoga dokumenta.

Uz zahtjev za povrat PDV-a i trošarine moraju biti priloženi izvornici računa koji moraju sadržavati sve podatke propisane člankom 79. Zakona o porezu na dodanu vrijednost, a račun koji se odnosi na alkohol, alkoholna pića i pivo mora dodatno sadržavati i volumni udio alkohola iskazan u % vol.

Stoga je podnositelj zahtjeva pri nabavi različitih vrsta dobara obavezan od prodavatelja zatražiti zaseban račun za trošarinske proizvode te zaseban račun za ostale vrste dobara.

Zahtjev za povrat PDV-a i trošarine podnosi se za kalendarsko tromjesečje najkasnije u roku od 12 mjeseci od tromjesečja na koje se zahtjev odnosi, s time da ako se nakon podnošenja istoga utvrdi da postoji račun koji nije uključen u zahtjev, taj račun se može uključiti u zahtjev za povrat PDV-a i trošarine za sljedeće kalendarsko tromjesečje najkasnije do isteka roka kako je naprijed navedeno.

Primjerice za 1. tromjesečje 2014. (računi koji su izdani u siječnju, veljači i ožujku 2014.) rok za podnošenje zahtjeva za povrat je od 1. travnja 2014. do 31. ožujka 2015. a u slučaju da podnositelj zahtjeva utvrdi u svibnju 2014. da nije uključio račun iz siječnja 2014. taj račun može uključiti u zahtjev za povrat za 2. tromjesečje 2014. čiji je rok za podnošenje je od 1. srpnja 2014. do 30. lipnja 2015.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol po primitku zahtjeva za povrat PDV-a i trošarine utvrđuje je li podnositelj zahtjeva osoba koja ima pravo na povrat te je li ispunjen uvjet uzajamnosti, nakon čega se, u slučaju ispunjenja uvjeta, predmet prosljeđuje na nadležno rješavanje Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb i to u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva za povrat.

Ako Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol utvrdi da uvjet uzajamnosti sa zemljom šiljateljicom nije utvrđen, oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a pri nabavi trošarinskih proizvoda u Republici Hrvatskoj ostvaruje se putem povrata pod uvjetom da je ukupna vrijednost isporuke veća od 740,00 kuna, uključujući PDV, po jednom računu.

Isto ograničenje odnosi se i na međunarodne organizacije ako međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku nije drugačije određeno.

Navedeno vrijednosno ograničenje ne odnosi se na isporuke goriva za pogon prijevoznih sredstava.

U navedenim slučajevima Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol postupa na isti način i prosljeđuje predmet na nadležno rješavanje Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb.

Porezna uprava, Područni ured Zagreb po primitku zahtjeva za povrat PDV-a i trošarine te priloženih računa utvrđuje da li su priloženi izvornici računa navedeni u zahtjevu, da li su priloženi računi izdani u skladu sa člankom 79. Zakona o porezu na dodanu vrijednost, kao i da li su priloženi zasebni računi za trošarinske proizvode koji za alkohol, alkoholna pića i pivo moraju sadržavati %vol.

Tijekom provođenja upravnog postupka, Porezna uprava, Područni ured Zagreb dostavlja račune za trošarinske proizvode i zahtjev za povrat Carinskoj upravi, Područnom carinskom uredu Zagreb radi utvrđivanja iznosa trošarine koji se odobrava odnosno odbija povrat po tim računima.

Nakon utvrđenja činjeničnog stanja Carinska uprava, Područni carinski ured Zagreb navedene račune vratit će Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb zajedno sa iznosima trošarine odobrenima za povrat kako bi Porezna uprava, Područni ured Zagreb donijela rješenje o povratu PDV-a i trošarine.

Porezna uprava, Područni ured Zagreb donosi rješenje o povratu poreza u roku od 2 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za povrat PDV-a i trošarine te izvršava povrat trošarine i PDV-a najkasnije u roku 10 dana po isteku roka za donošenje rješenja.

Novina u Pravilniku su određivanje količine goriva za pogon na koje se ima pravo oslobođenja od plaćanja trošarine, pa tako navedene osobe za službene potrebe ostvaruju oslobođenje od plaćanja za gorivo za službena prijevozna sredstva najviše do 5.500 litara, odnosno za osobne potrebe za vlastita prijevozna sredstva najviše do 3.200 litara, u jednoj kalendarskoj godini po prijevoznom sredstvu.

Oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a za isporuke trošarinskih proizvoda u drugoj državi članici EU

Ako osobe koje imaju pravo na oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a nabavljaju trošarinske proizvode u drugoj državi članici EU, ostvaruju izravno oslobođenje temeljem potvrde o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine iz Priloga II. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. i narudžbenice, koje ovjerava Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Diplomatski protokol.

Navedena potvrda sastavni je dio Pravilnika, a otisnuta je na hrvatskom i engleskom jeziku i nalazi se također i u Prilogu 2 ovoga dokumenta.

Osoba koja ostvaruje pravo na oslobođenje dostavlja dva primjerka ovjerene potvrde o oslobođenju isporučitelju u drugoj državi članici prije nego što se trošarinski proizvodi otpremaju, a isporučitelj je u obvezi jedan primjerak te potvrde, kao i tiskanu inačicu elektroničkog trošarinskog dokumenta (*engl.* e-AD) kojeg je podnio putem EMCS sustava ili uz komercijalni dokument koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (*engl.* ARC odnosno jedinstvena referentna oznaka podnesenog elektroničkog trošarinskog dokumenta), priložiti uz trošarinske proizvode koje otprema u sustavu odgode plaćanja trošarine.

Ako se nabavljaju trošarinski proizvodi koji su u drugoj državi članici EU već pušteni u potrošnju, tada isporučitelj drugi primjerak potvrde o oslobođenju prilaže uz dokument koji u skladu sa posebnim propisom uređuje trošarine u toj državi članici, a koji dokumenti prate pošiljku odnosno kretanje tih trošarinskih proizvoda.

Osoba koja ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja trošarine, kada prima iz druge države članice EU trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine, u obvezi je potvrditi primitak trošarinskih proizvoda podnošenjem obavijesti o primitku koju dostavlja Područnom carinskom uredu Zagreb najkasnije petog radnog dana nakon primitka trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine radi unosa u EMCS sustav.

Ogledni primjerak obavijesti o primitku trošarinskih proizvoda nalazi se u Prilogu 3 ovoga dokumenta.

3. OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA TROŠARINE ZA DIPLOMATSKA I KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA, POSEBNE MISIJE TE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE SA SJEDIŠTEM ILI PREDSTAVNIŠTVOM U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU

Ako diplomatska i konzularna predstavništva, posebne misije, međunarodne organizacije te njihovo diplomatsko i administrativno te tehničko osoblje sa sjedištem u drugoj državi članici EU nabavljaju trošarinske proizvode u Republici Hrvatskoj od obveznika PDV-a u ili kod ovlaštenih držatelja trošarinskih skladišta, izravno oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a ostvaruju na način da isporučitelju u Republici Hrvatskoj dostave ovjereni primjerak potvrde o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine iz Priloga II. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. koju je ovjeralo nadležno tijelo države u kojoj imaju sjedište.

Ako se trošarinski proizvodi otpremaju u sustavu odgode plaćanja trošarine primatelju u drugoj državi članici EU koji je oslobođen od plaćanja trošarine, ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta u Republici Hrvatskoj je dužan podnijeti za predmetnu pošiljku elektronički trošarinski dokument putem EMCS sustava.

Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine mora pratiti i potvrda o oslobođenju, pa je stoga primatelj potvrdu o oslobođenju, ovjerenu u skladu sa zakonodavstvom države članice odredišta, obvezan dostaviti isporučitelju u Republici Hrvatskoj prije otpreme.

Izravno oslobođenje od plaćanja trošarine ostvaruje se i pri nabavi trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u Republici Hrvatskoj samo ako se ostvaruje istovremeno i oslobođenje od plaćanja PDV-a.

Isporučitelj u Republici Hrvatskoj ispostavlja račun koji mora sadržavati podatke propisane člankom 79. Zakona o porezu na dodanu vrijednost, a račun koji se odnosi na alkohol, alkoholna pića i pivo mora dodatno sadržavati i volumni udio alkohola iskazan u %vol.

Isporučitelj koji je isporučio trošarinski proizvod koji je pušten u potrošnju u Republici Hrvatskoj obvezan je primjerak potvrde o oslobođenju (ovjereni original), uz račun i potvrdu o primitku trošarinskih proizvoda (dokaz o preuzimanju trošarinskih proizvoda od isporučitelja u Republici Hrvatskoj) dostaviti nadležnom carinskom uredu zajedno sa pisanim zahtjevom za povrat trošarine.

4. OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA TROŠARINE ZA INSTITUCIJE I TIJELA EUROPSKE UNIJE SA SJEDIŠTEM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a za isporuke trošarinskih proizvoda u Republici Hrvatskoj

Izravno oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a pri nabavi trošarinskih proizvoda u Republici Hrvatskoj ostvaruje se pod uvjetom da vrijednost trošarinskih proizvoda iznosi najmanje 740,00 kuna po jednom računu, uključujući trošarinu i PDV, a isporučitelju se dostavlja ovjerena narudžbenica u kojoj je napomena o pravu na porezno oslobođenje te pozivanje na Sporazum između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN–Međunarodni ugovori, br. 7/12).

Narudžbenicu je potrebno dostaviti na ovjeru u tri primjerka Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb koji drugi primjerak narudžbenice za trošarinske proizvode dostavlja Carinskoj upravi, Područnom carinskom uredu Zagreb.

U slučaju da ukupna vrijednost isporuke navedena u narudžbenici ne prelazi iznos od 740,00 kuna, odnosno nema napomene o pravu na porezno oslobođenje Porezna uprava, Područni ured Zagreb odbit će ovjeru takve narudžbenice.

Oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a za isporuke trošarinskih proizvoda u drugoj državi članici EU

Ako se pravo na izravno oslobođenje od plaćanja trošarine pri nabavi trošarinskih proizvoda ostvaruje u drugoj državi članici EU, isporučitelju u drugoj državi članici podnosi se ovjerena Potvrda o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine iz Priloga II. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. koju ovjerava Porezna uprava, Područni ured Zagreb, uz prethodno očitovanje Carinske uprave, Područnog carinskog ureda Zagreb o ispunjavanju uvjeta za oslobođenje od plaćanja trošarine.

5. OSLOBODENJE OD PLAĆANJA POREZA ZA INSTITUCIJE I TIJELA EUROPSKE UNIJE SA SJEDIŠTEM U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU ILI SA SJEDIŠTEM U TREĆOJ ZEMLJI

Ako institucije ili tijela EU sa sjedištem u drugoj državi članici, odnosno sa sjedištem u trećoj državi nabavljaju trošarinske proizvode u Republici Hrvatskoj tada se izravno oslobođenje od plaćanja trošarine i PDV-a ostvaruje na način da nositelji prava na oslobođenje isporučitelju u Republici Hrvatskoj dostave ovjereni primjerak potvrde o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine iz Priloga II. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. koju je ovjeralo nadležno tijelo države u kojoj imaju sjedište.

Izravno oslobođenje od plaćanja trošarine ostvaruje se i pri nabavi trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u Republici Hrvatskoj samo ako se ostvaruje istovremeno i oslobođenje od plaćanja PDV-a.

Isporučitelj ispostavlja račun koji mora sadržavati podatke propisane člankom 79. Zakona o porezu na dodanu vrijednost, u odnosu na alkohol, alkoholna pića i pivo mora dodatno sadržavati i volumni udio alkohola iskazan u %vol. te serijski broj navedene potvrde o oslobođenju.

Isporučitelj koji je isporučio trošarinski proizvod koji je pušten u potrošnju u Republici Hrvatskoj obavezan je primjerak potvrde o oslobođenju (ovjereni original), uz račun i potvrdu o primitku trošarinskih proizvoda (dokaz o preuzimanju trošarinskih proizvoda od isporučitelja u Republici Hrvatskoj) dostaviti nadležnom carinskom uredu zajedno sa pismenim zahtjevom za povrat trošarine.

6. OSLOBODENJE OD PLAĆANJA TROŠARINE ZA ORUŽANE SNAGE DRUGIH DRŽAVA ČLANICA ORGANIZACIJE SJEVERNOATLANTSKOG UGOVORA (NATO) ILI ZA CIVILNO OSOBLJE KOJE IH PRATI

Postupak ostvarivanja izravnog oslobođenja od plaćanja trošarine i PDV-a na isporuke trošarinskih proizvoda u Republici Hrvatskoj za potrebe oružanih snaga drugih država članica NATO-a te civilnog osoblja koje ih prati kao i za opskrbu njihovih menza i kantina, ostvaruje se temeljem potvrde o ispunjavanju uvjeta koju izdaje nadležno državno tijelo nositelj provedbe ugovora (Ministarstvo obrane).

7. ZABRANA OTUĐENJA I PRIJELAZNE ODREDBE

Pravilnikom je propisano da trošarinski proizvodi koji su predmet oslobođenja u skladu odredbama Zakona o trošarinama i Pravilnika, ne smiju se otuđiti, dati na uporabu drugim osobama ili na drugi način koristiti u druge svrhe prije isteka 3 godine od datuma nabave, dok se trošarina ne plati.

Ako osoba koja ima pravo na oslobođenje od plaćanja trošarine otuđi trošarinske proizvode prije isteka navedenog roka dužna je o tome obavijestiti Područni carinski ured Zagreb radi obračuna i plaćanja trošarine.

Također se utvrđuju iznimke od obračunavanja trošarine ako je otuđenje posljedica službenog razrješenja ili smrti osobe koja ima pravo na oslobođenje ili ako proizvod otuđi član obitelji osobe koja ima pravo na oslobođenje, a koji prestaje boraviti u Republici Hrvatskoj zbog prijevremenog razrješenja ili smrti osobe koja je imala pravo na oslobođenje od plaćanja

trošarine, odnosno ako se trošarinski proizvod nabavljen uz primjenu oslobođenja od plaćanja prodaje osobama koje također imaju pravo na oslobođenje od plaćanja poreza sukladno Zakonu o porezu na dodanu vrijednost.

Prijelaznim i završnim odredbama uređeno je postupanje sa računima izdanim nakon 1. srpnja 2013. godine, odnosno isporukama trošarinskih proizvoda do 1. siječnja 2014. kada je počela primjena i provedba odredbi Pravilnika.

PRILOZI:

Prilog 1 - Obrazac P-DIP – Zahtjev za povrat PDV-a i trošarine

Prilog 2 - Potvrda o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i/ili trošarine

Prilog 3 - Obavijest o primitku trošarinskih proizvoda